

Karolinsk storman i doktorsavhandling

Om Olof Hermelin den Karolinska kulturpersonligheten och statsmannen, handlar det doktorsarbete fil. lic. Sven Olsson på lördagen försvarade på Carolinasalen i Lund.

Författaren betecknar Hermelin som en av de märkligaste i den skara av dugande unga män som under 1600-talets senare hälft från gymnasiet i Karlstad via uppsalaakademien gick till höga, tjänster inom det statliga förvaltnings väsendet. Han var under studieåren informatör för Magnus Stenbock, verkade sedan i åtta år som professor i Dorpat, blev språkmannen Petrus Lagerlöfs efterträdare som rikshistoriograf och så småningom Karl XII:s ledsagare

Fil.lic
Sven Olsson

under strövtåg i Europa. Hans lärargärning framhåller författaren såväl som de pamfletter han i sin egenskap av historiograf skrev mot rikets fiender präglas av en rudbeckianskt betonad självmedveten svenskhet och av en fast grundad övertygelse att inte blott det svenska stormaktsväldet, utan även den specifikt svenska kulturen hörde framtiden till. Som utrikespolitiker under krigsåren 1705 - 1709 var Hermelin till gagnet Karl XII:s biträdande utrikesminister - drömde han om att konungen i spetsen för en segerrik armé skulle diktera freden i väster och höja protestantismens fana i Centraleuropa. Betecknande är påpekar författaren att Hermelins största utrikespolitiska insats låg på det religionspolitik planet. Han var sålunda den främste tillskyndare av Karl XII:s aktion till förmån för de schlesiska protestanterna.

Olof Hermelin försvann under gåtfulla omständigheter vid Poltava och författaren erinrar om att det länge ansetts sannolikt att han blivit nedhuggen på tsar Peters befallning på grund av den antiryska propaganda han bedrev. Påtagliga stöd för denna teori saknas emellertid i källorna, framhåller författaren som hävdar, att det enda som kan anses säkert är att Hermelin blev tillfångatagen i slaget. Opponenterna: docent S Waller, arkivarie S Haverling, och byråchef H Stålberg.